

ÚSTŘEDNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVA STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVY

Slezská 7/100, 120 56 Praha 2
elektronická adresa podatelny:

Tel.: +420 227 010 142
epodatelna@svscr.cz

Fax: +420 227 010 191
ID datové schránky: d2vairv

Naše č. j.: SVS/2014/017473-G
Vyřizuje: MVDr. Martin Beňka
Telefon: 227 010 128

všechny KVS SVS, MěVS SVS Praha
všechny SVÚ, KC Brno, IC Liberec
VÚ Hlučín, KVL
SCHOK a Dorper Asociace cz

V Praze dne 06. 03.2014

Věc: Provádění genotypizace a stanovování parentity ovcí v roce 2014

Na základě schválené Metodiky kontroly zdraví zvířat a nařízené vakcinace na rok 2014 (dále jen „MKZ“) a v souladu s předpisy EU (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií v znění pozdějších předpisů, dále jen „nařízení (ES) č. 999/2001“), je nezbytné, aby krajské veterinární správy Státní veterinární správy a Městská veterinární správa Státní veterinární správy (dále jen „KVS“) postupovaly dle následujících pokynů:

1. Genotypizace

Zvířata (ovce) zařazené do genotypizace musí pocházet z hospodářství zařazených do kontroly užitkovosti (dále jen „KU“). Seznamy hospodářství, ze kterých lze zvířata genotypovat jsou uvedena v příloze tohoto dopisu. Seznamy budou čtvrtletně aktualizovány Svazem chovatelů ovcí a koz (dále jen „SCHOK“) a Dorper asociací a aktuální verze budou k dispozici na Portálu SVS v sekci zdraví zvířat – TSE – 2014. Zvířata, která dle ušních čísel nepocházejí z hospodářství uvedených v seznamech, nesmí být zařazena do genotypizace na náklady státu.

Laboratorní vyšetření provádí pouze Státní veterinární ústav Jihlava (dále jen „SVÚ Jihlava“). Vzorky na vyšetření musí být doprovázeny odpovídající a úplně vyplněnou objednávkou na genotypizaci ovcí, která je přílohou tohoto dopisu a je k dispozici na Portálu SVS v sekci zdraví zvířat – TSE – 2014.

Cena jednoho vyšetření (genotypizace) je stanovena na 900,- Kč dle sazebníku státního příspěvku na laboratorní diagnostiku (dále jen „sazebník“). Náklady za provedené vyšetření bude SVÚ Jihlava vykazovat KVS.

- a) kód **EpC310** – SCHOK a Dorper Asociace zpracují seznamy zvířat dle individuálních identifikačních čísel (jehnice, bahnice, beránci a berani), určených ke genotypizaci, v rámci šlechtitelského programu. K zasílání seznamů byl zpracován formulář „šlechtitelský program – genotypizace ovcí.xls“, který je přílohou tohoto dopisu.

Seznamy **mladých beránků** (mladší 12 měsíců) určených k genotypizaci zasílá SCHOK a Dorper asociace přímo do SVÚ Jihlava. SVÚ Jihlava v souladu s MKZ vyšetří pouze beránky, kteří pocházejí z hospodářství uvedených v seznamech hospodářství v KU. Vyšetření beránků z jiných hospodářství, než jsou v seznamech, může být provedeno pouze na náklady chovatele.

Seznamy **starších zvířat (berani a jehnice)** u kterých nebyl v minulosti stanoven genotyp a seznamy **mladých jehniček** SCHOK a Dorper asociace zašlou elektronicky na Ústřední veterinární správu (dále jen „ÚVS“) na email: m.benka@svscr.cz. ÚVS v IZR prověří uvedená identifikační čísla hospodářství a vybraných zvířat. Seznam prověřených žádostí ÚVS následně zašle na KVS. KVS zajistí, dle zaslaných seznamů, vyplnění objednávek laboratorního vyšetření na genotypizaci a zašle je na SVÚ Jihlava.

SVÚ Jihlava nebude provádět vyšetření na genotypizaci u těch ovcí, která budou mít v objednávkách laboratorního vyšetření na genotypizaci zaškrtnutou kolonku „potomek R1“. Tuto poznámku budou SCHOK a Dorper asociace uvádět ve formulářích „šlechtitelský program – genotypizace ovcí.xls“ a to u těch zvířat, kterých oba rodiče mají genotyp ARR/ARR (první riziková skupina). Krev těchto ovcí bude na SVÚ Jihlava uskladněna pro potřeby stanovení parentity.

- b) kód **EpC311** – KVS zajistí odběry krve a provedení genotypizace u namátkově vybraných ovcí v souladu s přílohou III, kapitolou A. odst. 8.2 nařízení (ES) č. 999/2001. V tomto případě se na jatkách nebo v asanačních podnicích odebírají maximálně dvě zvířata ze stejného hospodářství. Vzorek krve pro vyšetření je možno odebrat od poražených, utracených nebo uhynulých ovcí. V průběhu roku 2014 je potřeba vyšetřit alespoň 100 kusů zvířat.
- c) kód **EpC312** – Dle dopisu ÚVS č. j. 2009/4826/SVS ze dne 16. 11. 2009 (Uznání statusu odolnosti vůči TSE u stáda ovcí) KVS zajistí v průběhu roku odběr vzorků od 3 % zvířat základního stáda v hospodářství, které má doklad o uznání statusu odolnosti k TSE. Vzorek krve pro vyšetření je možno odebrat od poražených, utracených, uhynulých nebo živých bahnic nebo beranů.

Pravidla pro hospodářství, která jsou zařazena do kontroly užítkovosti a tím i do šlechtitelského programu ovcí

- a) všichni beránci než budou zařazeni do plemenitby, musí mít stanovený genotyp, který vyhovuje požadavkům schváleného šlechtitelského programu;
- b) k plemenitbě ve stádě mohou být použiti pouze certifikováni berani v rámci šlechtitelského programu;
- c) živé samice s alelou VRQ smí opustit hospodářství pouze za účelem porážky;
- d) každý beran, u kterého bude zjištěna alela VRQ musí být poražen nebo do 6 měsíců od zjištění genotypu vykastrován a tito berani mohou být z hospodářství přesunuti pouze za účelem porážky;

Výše uvedené pravidla jsou v souladu s přílohou VII, kapitolou C nařízení (ES) č. 999/2001.

Náklady spojené s odběrem krve pro stanovení genotypizace a parentity nejsou hrazeny státem, ale jsou na náklady chovatele. Doručení vzorků krve do SVÚ Jihlava může být zabezpečeno prostřednictvím pravidelných svozných linek SVÚ Jihlava.

2. Parentita

V rámci MKZ je pod kódem ***EpC313*** zařazeno stanovení genetického profilu zvířat – parentity u ovcí (dále jen „vyšetření“). Cílem vyšetření je určit, zda je beránek skutečně potomkem rodičů, kteří jsou deklarováni jako rodiče.

Vyšetření provádí pouze SVÚ Jihlava. Cena jednoho vyšetření (stanovení genetického profilu jednoho jedince) je dle sazebníku stanovena na 1 200,- Kč.

Materiálem pro vyšetření je nesrážlivá krev, odebraná stejným způsobem jako pro genotypizaci. Pro vyšetření budou využity vzorky krve, které již byly odebrány pro genotypizaci, protože na SVÚ Jihlava se tyto vzorky krve uchovávají a mohou být proto použity pro další analýzy. Odběr vzorků krve je na náklady chovatele.

Požadavky na beránky určených k parentitě:

- a) beránek musí mít vyhovující genotyp v souladu se schváleným šlechtitelským programem;
- b) pokud se u daného plemene ovcí stanovují plemenné hodnoty, tak tyto musí být před podáním žádosti na parentitu stanoveny a jejich hodnota musí vyhovovat parametrům plemenných zvířat v souladu se schváleným šlechtitelským programem;
- c) beránek musí být vybrán jako potenciální plemenné zvíře a určen k nákupním trhům v České republice. Beránci, kteří nejsou určeni k nákupním trhům v ČR, ale jsou

určení pro obchod v rámci EU nebo export do třetích zemí jsou ze stanovení parentity vyloučeni;

- d) beránek musí pocházet z hospodářství zařazeného do KU, které bylo v roce 2013 vyšetřeno s negativním výsledkem na Maedi-Visna. V případě nově zařazeného hospodářství do KU musí být nejdříve provedeno vyšetření dle kódu EpC400 s negativním výsledkem, až pak může být zaslaná žádost na stanovení parentity. Výjimku má plemeno Šumavská ovce, kdy beránci tohoto plemena, kteří jsou určeni k stanovení parentity mohou pocházet z hospodářství s pozitivním vyšetřením na Maedi-Visna;
- e) na SVÚ Jihlava musí být k dispozici krev matky i otce beránka. Pokud krev jednoho nebo obou deklarovaných rodičů uvedených na žádosti není na SVÚ Jihlava k dispozici, tak po obdržení informace z SVÚ Jihlava může chovatel do 10 pracovních dnů chybějící krve na SVÚ Jihlava doručit. V opačném případě nebude parentita stanovena a beránek bude z žádosti vyloučen;
- f) beránek nesmí být potomkem rodičů s alelou VRQ.

Výběr beránků, kteří splňují výše uvedené požadavky, provádí SCHOK a Dorper Asociace. K zasílání seznamů beránků byl zpracován formulář „parentita – chovatel.xls“, který je přílohou tohoto dopisu. Seznam beránků SCHOK a Dorper asociace zašlou na ÚVS na email: m.benka@svscr.cz, kde budou identifikační čísla zvířat a hospodářství prověřena v IZR. Seznam prověřených žádostí ÚVS zašle na KVS. KVS zajistí, dle zaslaných seznamů beránků, vyplnění objednávek laboratorního vyšetření na parentitu, respektive zajistí zaslání seznamů beránků na SVÚ Jihlava. Formulář „objednávka laboratorního vyšetření ovcí na ověření původu“ je přílohou tohoto dopisu.

Náklady za provedené vyšetření bude SVÚ Jihlava vykazovat KVS.

Výsledkem vyšetření může být potvrzení, že zvíře je skutečným potomkem deklarovaných rodičů nebo není potomkem žádného z deklarovaných rodičů. Výsledek vyšetření SVÚ Jihlava zašle na příslušnou KVS, která o vyšetření žádala a na SCHOK nebo Dorper asociace. Vzhledem k tomu, že toto vyšetření nemá žádný význam z hlediska kontroly šíření nálezů v ČR je proto veškeré vyhodnocování výsledků vyšetření, vyvozování důsledku a případné ukládání opatření vůči chovateli plně v kompetenci SCHOK nebo Dorper asociace.

Vyšetřování parentity v hospodářstvích, u kterých chovatelé žádají o uznání statusu úrovně II odolnosti vůči TSE.

Dle dopisu ÚVS č. j. 2009/4826/SVS ze dne 16. 11. 2009 (Uznání statusu odolnosti vůči TSE u stáda ovcí) a dle kódu EpC313 KVS zajistí odběr vzorků krve od živých bahnic nebo beranů v hospodářství, na které bylo žádáno zařazení stáda ovcí do úrovně II odolnosti k TSE. Vyšetření se provede u 3 % zvířat základního stáda, aby bylo zřejmé, zda potomstvo ve stádě je skutečně zplozeno plemenným beranem genotypu ARR/ARR.

Vzorky na vyšetření musí být doprovázeny vyplněnou objednávkou laboratorního vyšetření ovcí na ověření původu zvířat – parentity, kterou vyplní KVS. Náklady za provedené

vyšetření bude SVÚ Jihlava vykazovat KVS. Cena jednoho vyšetření je stanovena na 1 200,- Kč dle sazebníku.

V případě, že v hospodářství byl již před doručením žádosti chovatele vyšetřen dostatečný počet zvířat na parentitu v rámci běžného stanovování parentity, tak už není potřeba zajišťovat další odběr krve.

Výsledek vyšetření SVÚ Jihlava zašle na KVS, která o vyšetření žádala a na SCHOK nebo Dorper asociaci. Na vědomí výsledek zašle také na ÚVS.

Na základě výsledku vyšetření, které prokáže, že potomci jsou zplozeny beranem genotypu ARR/ARR KVS zařadí stádo ovcí do úrovně II odolnosti k TSE. V opačném případě žádost chovatele KVS zamítne.

Tímto dopisem se ruší platnost dopisu č. j. SVS/2013/020683-G ze dne 27. 3. 2013.

S pozdravem

Doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D.
ústřední ředitel Státní veterinární správy
podepsáno elektronicky
v zastoupení

- Přílohy:
1. Seznam hospodářství ovcí v KÚ – SCHOK
 2. Seznam hospodářství ovcí v KÚ – Dorper asociace
 3. Formulář „Šlechtitelský program – genotypizace ovcí.xls“
 4. Objednávka genotypizace ovcí + příloha
 5. Formulář „Parentita – chovatel.xls“
 6. Objednávka laboratorního vyšetření ovcí na ověření původu.